Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. | *V srédo 7. Velkitravna. 1845.* | List 19.

Vodnikovi napiſ sa méſez Velkitraven.

Natura jeſéni pretrudna saſpi,
Sató ſe pomladi veſela sbudi.

Pesem deklice, ki je v šolo hodíla.

Sim v šolo hodíla,
Se učila terdó,
Kar znam, bi ne dála
Za svitlo zlató.
Kaj tekne lepôta,
Denarji, blagó,
Če v serci in glávi,
Pa prazno bi blo!

V praznik vesélo
Mi mimo čas gré;
Če pasem, znam brati,
Kaj lep'ga za sé.
Po zimi brezdelnim
Čas dolgo terpí,
Jez berem ali pojem,
Mi naglo beží.

Ko bi obolela,
Tolaž že imam:
Sercé bo vesélo,
Kér brati kaj znam!
Enac'ga veselja
En drug' ne pozná,
Ki v šolo ni hodil,
Ki brati ne zná.

On iše za dnarje,
Vesélja za sé,
Si zdravje poškodje,
Si spači sercé.
Sim v šolo hodíla,
Se učila terdó,
Kar znam bi ne dala,
Za svitlo zlató!

V. Stanig.

Kakó se dajo pušave v bolji stan pripraviti?

(Iz Dunajskiga časopisa.)

Če se človek okrog po deželi ozrè, zagleda golih in nerodovitnih pušav dovelj, kjer ne raste ne trava ne germovje, kjer se nič druziga ne najde, ko pesek in mertvica, koder divji vetrovi svojo prešernost vganjajo, in vsako rastljino že v kalu zadušé in do dobriga pokončajo.

Priden in umen kmetovavec bo sam pri sebi mislil, ali bi ne bilo moč takih pušav zboljšati, in jih v bolji stan pripraviti? de bi mu zboljšane sčasama raznih pridelkov in veliko dobička donesle. Ja, ljubi moj kmetovavec, mogoče je, mogoče!

Takó vidimo na Francozkim, Nemškim, Ogerskim *) in v več druzih krajih cele daljave, ktere so pridne roké iz pustih pušav v lepe gojzdę, dobre njive in rodovitne senožeti preobernile. De se pa do zdaj še tacih lepih in koristnih izgledov le posameznim vidi, so razni vzroki tega krivi; pervič se sploh po kmetih dobre in koristne poprave lahko ne zvedó; drugič se kmetje ne zjedinijo in združeni takiga dela ne poprimejo; tretjič pa, kér take poprave veliko dela in truda potrebujejo, in koj pervo leto dobička na cente ne donesó. Sej je bilo tavžent let takó, nej pa še zdaj ostane: to je navadni žalostni izgovor.

Pušave, kakor smo že précej v začetku rekli, so več ali manj pešene in suhe planjave, po kterih od vsih strani vetrovi razgrajajo, in vso rast zatirajo, bi se nar hitreji zboljšati dale, če bi se nar pred poskerbelo, v takih krajih sapam in vetrovam v okom priti, de bi jih pervič ti takó naglo ne sušili, in de bi drugič vsake pestí dobre zemlje, ki se je na tacih pušavah komej naredíla, preč ne popiháli.

K tem pomaga po dolgih skušnjah nar bolj zasajeno drevje in germovje, de ne morejo vetrovi z vso svojo močjo razgrajati in bučati, temuč se sčasama zmanjšajo in podhinejo; kmalo bo okoli tacih pušav tudi zrak drugačni postal, bo bolj vlažen in rodoviten. Drevje bo vlažnost in mokroto na se potegovalo in dalje časa priderżovalo, od ktere bodo začéle koreninice trav in zeliš po celi pušavi okrepčevati se, čversteji rasti in dobrih rastljin za pašo govedam in drugim živalim obrodovati.

Če ni zgorna perst taciga zemljiša preslaba,

*) V Mezehögyezu, velkim ces. kobilstvu na Ogerskim je okoli 700 oralov samó z akacijami nasajenih. Miši in zajci so malim drevesčikam sicer zlo nadlegovali, vunder jih veliko tavžent dreves sedaj prav čversto raste.

Vredništvo.

se dajo potem takim iz pašnikov kmalo senožeti napraviti, ali pa z umnim obdelovanjem in gnojenjem tudi v njive predelati. Tam pa, kjer imajo še vodó pri rokah, bodo pa še bolj opravili, če senožeti iz njih napravijo. Zdaj bomo pa povedali z kakšnim drevjem bi bilo nar koristniši, pušave zasaditi ali obsejati, de bi se popred v pravi stan spravile.

Če hočemo veliko drevja v suhi in pusti pušavi zarediti, jo moramo z mladimi drevesci obsaditi ali pa z drevjim semenam zasejati. Po mnogoverstnih skušnjah učenih drevorednikov je boljši drevesno seme sejati, kakor mlade šibince saditi; zató, kér se drevesca v ptujo zemljo prenesene, nikoli takó ne sponašajo, kakor ondi, kjer so iz semena zrastle.

Kar drevesa vtiče, ktere bi se med drugimi v pušave saditi ali sejati priporočevale, moramo navadni akacii *) nar več hvale dati, ktera v nar pustejši zemlji zmed vsih dreves nar bolj in nar raji raste, v dobri zemlji se pa v malo letih takó zaredí, de je kaj. Akacijev les je velike hvale vreden.

Gosp. dohtar J. B. Rupreht je akacijo vsim kmetovavcam v enakih okolišinah saditi in sejati, v zboru c. k. družbe na Dunaju 13. Prosenca tekočiga leta prav gorko priporočeval.

Z akacijevim semenam se zamorejo imenovane pušave sčasama takóle v senožeti ali njive spreoberníti:

Poleti se mora pušava, ktero hočemo v bolji stan pripraviti, odločiti, in v več, postavim po 16 oralov velikih kosov razdeliti. Od vsakiga takiga kosa se na vsih štirih voglih po 20 sežnjev široke rajde odločijo, ktere kakor meja notrajni del obdajo. V jeseni se pervikrat le polovica teh rajd, to je 10 sežnjev, preòrje, in v mescu Kimovcu z akacijevim semenam (15 do 20 funtov na 1 oral) obseje in povleče. Čez 5 let se ravno takó z drugo polovico imenovanih rajd zgodí. Čez druzih pet lét je pervič obsejana polovica rajde že gojzd postala, ki se že sekati da. V tem redu je potem od 5 do 5 let enkrat ena, drugikrat druga rajda za sekanje gòdna, in kér se zmiraj le polovica rajd poseče, obderží zagrajen deléž zmiraj lepo drevesno mejo, ki rodovitnost ograjeniga zemljiša množí. Pri tem sekanju dreves naj se nikar vse drevesa brez razločka ne sekajo, ampak lepši akacije naj se dalje rasti pustíjo, de se za razne rokodelstva pripraven les iz njih perrodí.

Kdor želí dobriga akacijeviga semena kupiti, ga dobí pri Henriku Zeligu, c. k. dvornim kupčevávcu z semeni na Dunaju. **)

Pri reji prešičev je snažnost potrébna.

Ljudje sploh mislijo, de so prešiči nesnažne živali, kér radi po zemlji berbajo, po blatu in lužah brodijo, in če je gerši mlaka, raji se va-njo zavalé; zatorej si tudi ne prizadevajo svinjskih hlevov ali svinjakov čediti in snažiti, kakor bi bilo prav, temuč jih pusté, dokler se v njih toliko gnojá in druge nesnage ne nabere, de žival težko vun in noter hodi.

Ali vse te misli od nesnažnosti prešičev so grozno krive. Prešič v zemlji berba in rije le zató, kér si v nji taciga živeža iše, kakoršniga mu je Stvarnik že pri stvarjenju odločil; po lužah in mlakah se valja in brodi pa le, de se ondi ohladí, in z lužničo serbenje svoje kože vtolaži. V svinjakih so prešiči gotovo čedni, kar se že iz tega vidi, kér hodijo v svinjaku vselej le v en kot svoje potrébe opravljat, in ko jim le prostora ne manjka, nikoli nastelje z svojim blatam in scavnico ne nesnažijo.

Ne pušajte tedaj svinjakov v nemar, temuč ukažite jih saj vsak drugi dan izkidati; če so pa majhni, in svinje nimajo veliko prostora v njih, bo prav, če se to delo dan za dan opravi in svinjak do čistiga osnaži.

Kakšna nastelja je nar bolji za svinjak, bi vtegnil morde kdo poprašati? Tistimu to le odgovorimo: Če so tla v svinjaku lesene, ni treba o poletnim času nastiljati, če so pa kamnate, je prav, de se vsak dan kaj suhe stelje, naj bo slamnata ali kakšna drugačina va-nj pomeče. Po zimi se pa morajo svinjaki prav dobro z suho steljo nastiljati, zató de prešiči v njih mraza ne terpé, temuč vseskozi suho in gorko lego imajo.

Pogovor

kmetiſhkiga ozheta s ſvojim naravoſlovja suzhenim ſinam, v meſzu Malitravnu.

(Konez.)

Şin. Vsemite mehur, napihajte ga toliko, de ima gerbe; saveshite ga in poloshite na gorko pezh, in kmalo boſte vidili, de ſo sginile vſe gerbe, ktere je imel poprej; poloshite ga ſpet na mersel kraj, in ſpet ſe bodo vidile gerbe; sakaj s gorkoto ſe srak rastegne in sredká, potrebuje vezh proſtora in bolj napolnuje mehur; pri mrasu pa ſe bolj ſkerzhi in sgoſtí, njegovi pritiſk na mehur prijenja, in mehur ſe sgerbi.

Ozhe. To sdaj she umém. Od kod pa ſapa pride? kar ſim te prezej od konza vpraſhal.

Şin. Vſe to, kar ſte sdaj ſliſhali od srakniga pritiſka, in njegove ſtegljivoſti in ſkerzhljivoſti, vam je bilo potréba vediti, preden vam samorem raskasati, kakó ſapa poſtane. Srak ſi namrezh prisadeva, povſod enako ſproſtreti, smirej ſe obdershati v ſvoji ravnoteshi, in na ſe, kakor na vſe druge rezhí, s mozhjo pritiſka. Ako v kakim kraju prejenja njegov pritiſk, ali poſtane mozhneji, ſe srak ne more vezh ohraniti v enaki teshi; blishnji tesheji hiti v kraj, v kterim je pritiſk prijenjal, dokler ſe ne poſtavi v ravnotesho in goſhavo, in ta vlek, piſh ſe imenuje ſapa, veter.

Ozhe. Tole mi moraſh pa malo bolj pojaſniti, ſizer ne rasumém.

Şin. Ako po simi odprete hiſhne vrata, vidite dim iti v hiſho in zhutite ſapo. S gorkoto ſe namrezh srak ſtanjſha in slajſha, in s mrasam sgoſtí in steshí. V sakurjeni hiſhi je tanjkeji in lasheji srak, in njegova tesha in pritiſk manjſhi, kakor pa sunaj hiſhe. Zhe ſe hiſhne vrata odprejo, hiti svunanji tesheji in goſteji srak v hiſho takó dolgo, de ſe poſtavi s hiſhnim v ravnotesho in goſhavo, zhe ſe vrata poprej ne saprejo, in napravi ſe ſapa med vratami.

Ozhe. Is tega poduka sdaj ſposnam, kakó de ſapa poſtane pri vratih; tega pa ne, kakó de sunaj naſtopi.

Şin. Ravno takó ſe napravi tudi ſapa od su-

*) Od ktere je bilo v listu 15. in 16. govorjeno.

**) Od tega kupca smo tudi mi unidan 4 funte akacijeviga semena prejeli; na Dunaju sicer 1 funt le 24 krajcarjev velja, mi smo ga po pošti dobiti hitéli, zató funt na 40 krajcarjev pride, kar je bilo v poslednjim perloženim listu naznanje dano. Vredništvo.

naj. Sonze, ogenj, blifk i. t. d. sgreje in slajſha srak, kakor gorkota v hiſhi; ſoſedni tesheji srak sdaj hiti ſe s njim poſtaviti v ravnotesho. S mrasam, deshjem, tozho i. t. d. ſe pa srak rashladí, sgoſtí in steshí, in ſi prisadeva, poſtaviti ſe v ravnogoſhavo s ſoſednim redkejim srakam; in ta srakni vlek is eniga kraja v drusiga je veter, ſapa, in ne neha poprej, dokler srak ni v ſvoji ravnoteshi in goſhavi.

Ozhe. To ſi mi sdaj she dobro pojaſnil. Povej mi ſhe, sakaj de ſo ſpomladi vezhidel mozhne ſape, slaſti pa letaſ?

Spomladi po krajih, kjer ni vezh ſnega, ſonze srak she slo sgreje, tedaj tudi slajſha, in njegovi pritiſk od te ſtrani prijenja; v krajih pa, kjer je ſhe ſneg, poſtavim v hribih, ſe pri tajanju ſnega srak mozhno ras-hladí, tedej tudi sgoſtí in steshí, in njegov pritiſk od te ſtraní je huji, in takó ſe po sgorej danim poduku ſapa napravi. Letaſ pa ſo sató takó hude ſape bile, kér je ſhe po mnogih krajih veliko ſnega, ki ſe sdaj taja. Tudi pri pogoriſhih ſo vezhdel mozhne ſape, kér ogenj mozhnó srak sgreje in slajſha, ſoſedni tesheji v ta kraj hiti in takó ſapa naſtopi.

Ozhe. Ali bi ne bilo boljſhi, ko bi ne bilo vetra, kteri nam vezhkrat naredí veliko ſhkode?

Sin. Veter je velika dobrota boshja. Veter nam nashene desh in naredí ſpet lepo vreme; smeſha srak in ſtorí bolj sdraviga; obrodoví raslozhno zvetezhe dreveſa in seliſha, kér rodovitni zvetliſhki prah rasnaſha; naſ poleti pri delu in na poti prijetno hladí, goni barke in mline i. t. d. in nam je na tolikanj vish prav slo koriſten.

Ozhe. Hozhem sanaprej na ta prid vetra miſliti, in nikoli ne zhesenj, ali zhes Boga, ki ga je vſtvaril, memrati.

Janes Jashirk.

Pogovor

zdraviga in bolniga kamna na tlaku zraven hiš (trotoir) v nekim mestu.

Zdravi k. Kakó je že kej sosed! Kakó se počutite?

Bolni k. E kakó bi se počutil! Bolêhin sim, kakor vidiš; škerbe imam po vsih straneh, in oserčje mi hoče skoperneti; skorej bi menil, de se me neduha misli prijemati.

Zdravi k. Če je temu takó, bote morebiti že kmalo dobri za penzijon.

Bolni k. Kogá, za penzijon! za penzijon praviš ti? To ti povém, de tega po nobeni ceni ne. Dokler je kej življenja v meni, hočem služiti, in svojo dolžnost spolniti.

Zdravi k. Po svoji priprostosti bi jest mislil, de ta ne spolni svoje dolžnosti, kteri ljudem le v spotiko služi.

Bolni k. Prav si rekel: po svoji priprostosti; zakaj vi mladi, kakor čutim, ne mislite deleč. Res je sicer, de, kader dež gré, voda globoko po mojih rebrih stojí; vunder še ne takó globoko, de bi komu čez škornjice notri šla, kader v me stopi. Kar pa ženski spol zadéne, znajo gospodične takó drobno gledati, de vselej, kader je kej vode v meni, nožico prav lično čez me preneséjo, kakor de bi grofnje bile iz poglavitniga mesta.

Zdravi k. Če je taka, vunder sami obstojitè, de saj pri ženskim spolu svoje dolžnosti ne spolnité.

Bolni k. To ti po napčinim sklepaš, ljubi moj! zató kér med starimi in mladimi kamni nič razločka ne delaš. Ali meniš, de smo mi, kar nas je starejših, le zató tukaj, de bi ljudje svoje podplate na nas postavljali? Naša služba više gré, kakor do podplatov. — Kader se namreč mi k veči starosti povzdignemo, se tudi naš namen povzdigne: in tedej imamo zlasti to navdajo ali skerb, de vse ljudí, kteri po nogah hodijo, učimo in opominjamo, kakó de imajo z previdnostjo hoditi, glave ne prestermó po konci deržati, ampak ponižno v tla gledati, in se varovati, de ne padejo. Takó jim tedej gotovo imenitno službo zkažemo, kér jih vadimo in učimo v nar potrebniših čednostih, v paznosti, previdnosti, ponižnosti in dostikrat tudi v poterpežljivosti, brez kterih ni mogoče, modro in srečno obhajati na tem svetu.

Zdravi k. Bi ne bil verjel, de ste vi starci takó imenitni. Skorej bi se moglo iz vašiga govorjenja sklepati, de vi puhli in škerbasti bolêhneži ljudem bolj služite, kakor mi, ki smo zdravi in celi.

Bolni k. Se čudim, de ti pri svoji starosti nad tem dvomiti moreš, kar vunder vsak otrok lahko zapopade. Kaj je več: glava ali podplati? — Gotovo glava. Zdaj pak je očitno, de vi mladi le podplatam strežete; mi pa — glavi, ktero z modrostjo pólnimo, in z vsemi čednostimi, ktere so k razumni obhoji potrebne. Ali po tem takim še dvomiti moreš, če je naša služba imenitniši, kakor vaša? — Tode ta imenitnost in koristnost naše službe, od ktere sim ti dozdaj pravil, še ni vsa, zakaj še veliko drugih straní je, po kterih mi ljudem koristiti zamoremo. Če, postavim, kaka gospodična naglo in neprevidama v naše vodéno oserčje stopi, in si takó od vsih plati svoje oblačilo oškropí: kakó vesela je potem perica, ktera po tej poti k veliko večimu zaslužku pride; de nič ne govorim od milárja ali zajfenzidarja, in vsih tistih, kteri milo ali žajfo, in mnoge omake za madeže prodajajo. Če se pa primeri, de kdo clo v našo jamo pade, in si kako kost zlomi: kakošen seménj imajo takrat vsi pomagavci, nosivci, obvezovavci in poravnavci ali vravnavci kostí! Oh ti ne véš, koliko sem že doživel tacih primérikov. Vunder, če ti hočem prav odkritoserčno govoriti, med vsim so mi nar ljubši le take prigodbe, kjer se kteri samo oškropi; zakaj memo gredé ti povém, de, če ravno ljudje pravijo, de imamo mi kamnitne serca, imam vunder vselej, kader si kdo kako nogo ali roko zlomi, skorej več usmiljenja, kakor veselja; ja ko bi se ne bal, de bi me moj hišni gospodar ne slišal, in me potlej v penzijon ne djal, bi hotel reči, de pri takih napadih vselej več žalosti v svojim sercu občutim, kakor on v njegovim. — Tode ta žalost se nam vunder obilno povračuje z spoštljivostjo in častjo, ktero nam ljudje po takih naukih od vsih straní skazujejo. Oh ti ne véš, kakošno poštovanje de imajo tiste gospodične do nas, kterim se je zgodilo, de so bile enkrat ali dvakrat od nas podučene; po dve ali clo tri in štiri stopnje se nas ognejo, iz strahu: de bi nam na kako rano ne stopíle. — Kakó prijazno se nam smehljajo že od deleč perice, in vsi milopródi, in drugi enaciga pleména kupci, kader memo nas ali okoli nas gredó! Nar veči čast pa zadobivamo od kratkovidnih in tistih, kteri kurje oči imajo. Oh nikoli ti nemorem povédati, kakošen strah in poštenje nam ti ljudje skazujejo, kader se do nas približajo, zlasti kader se to zgodí zvečér v mraku, preden še svitala (laterne) prižigajo; ali pa po zimi, kader je ledeno; ali sicer ob dežju in po dežju, kér so naše jame z obilno omako napolnjene: in vunder se pri vsim tem še marskterikrat primeri, de od nas ponovljen

nauk dobé; zato ki so zavolj svoje kratkovidnosti vodéno vgledálo našiga želodca za bel kamen iméli. — Ja mojiga govorjenja bi ne bilo konca, ko bi ti hotel vse časti in hvale popisovati, ki jih od ljudí ali zavolj naših naukov, ali zavolj naše pripomoči k večim zaslužku prejemljemo. —

(Konec sledí.)

Staroznanstvo domačih krajev.

Karl II. Nadvojvoda Avstrijanski obiše v letu 1564 Bistriške planine nad Kamnikam.

(Konec.)

De je Karl Nadvojvoda avstrianski, *) sin Ferdinanda I. rimsko-nemškiga Cesarja, Bistriške planine nad Kamnikam obiskal, je oznanjeval ta spominik, imenovan Firštova miza do leta 1826. Veliko bravcov je ta napis h sebi vabil. Letí bravci niso bili ljubi ubežnim, kteri so se tam perkrivali; svoje zavetje neznaniši in samotniši napraviti, so ta dragi spominik, imenvan Firštova miza, v Bistriški potok zavalili, kjer se je morebiti globoko doli po skalah leté razbil. Če tudi razbit ni, ga po vozki strugi tekoč globok Bistriški potok belimu dnevu skriva, in to, kar je še neusmiljenim sekiram, ki so na suhim iz njega čerke izbrisovale, ostalo, popolnama preč spira.

Za kamnitnim napisam pride dalje ustna pripovést, de je Nadvojvoda šel iz Bistrice čez Gojzd proti Tuhinski dolini in prišel v gorjansko vasico dandanašnji imenovano: Žebejovo. Tukaj je prenočil v hiši, kteri se od tačas pravi „Cesarija“ ali per „Cesarju“.

Prosto ljudstvo ne dela veliko razločkov v naslovih (Titeln); Nadvojvoda so včasih imenovali firšt, včasih pa tudi cesar, kér je bil narviši poglavar naših deželá, zraven pa sin rimsko-nemškiga Cesarja Ferdinanda I. in oče rimsko-nemškiga Cesarja Ferdinanda II. ki je za Cesarjam Matijam cesaroval.

Per hiši imenovani Cesarija se pišejo Janko. Morebiti je tudi ta perimek od tačas. Nadvojvoda, ki je imel veliko v spodnjih krajih Ilirije opraviti, je morebiti gospodarja Janeza, per kterim je prenočil, po spodnje-ilirsko Janko zgovarjal, de so potlej to ime za perimek v pisanju vzeli.

Ko je Cesar (prav za prav Nadvojvoda) se drugo jutro naprej bil odpravil, ino prišel do soseda od te hiše, kjer je bil prenočil, mu je rekel: Dobro jutro! Od teh Vojvodovih besed ima še dandanašnji zemlja in hiša zraven Cesarije ime: „Dobro jutro“ in kér je dandanašnji ta zemlja v dve polovici razdeljena, se eden nje gospodarjev še zdaj Juteršek piše.

Nadvojvoda Karl je vižal vojske zoper Turka. V letu 1575 so bili Ljubljančani njega svojiga raškitnika in očeta sosébno svetačno sprejeli, ko jih je z svojo gospo Marijo, bavarsko vojvodnjo, obiskal. To je bilo ravno tisto leto, ko je bil mesca kersnika Herbart Turjaški z svojim sinam od silne turške množice obladan, de so mu glavo odrezali, ki je še dandanašnji v Turjaškim Gradu viditi.

Skerban za svoje Slovence, to je Štajerce, Krajnce, Korošce in druge je dal ta nadvojvoda po Hrovaškim več terdnjav napraviti zoper Turke, in v letu 1577 so bili po njegovim perzadevanju ravno iz tega namena začéli Karlovec staviti, kteri ima tudi od njega Karla svoje ime.

Leta nadvojvoda, kakor se iz zgorej rečeniga kaže, je bodi si že več ali manj slovensko govoril. O zlata rožica cesarske kervi, ktera si v naših gorah in planinah takó lepo slovensko zadišala, de te 281 let Slovenec ne more pozabiti, in te tudi nikdar pozabil ne bo! Slovenec dostikrat tudi terdniši ohrani spomin, ko silne skale, če se tudi v nje spomin vseka.

Iz zgor rečeniga se dalje tudi vidi, de perpovedvanja med ljudstvam niso prazne; le če ni nič pisaniga, se dostikrat ne more razločiti: kaj ima prav za prav kako perpovedvanje v sebi. Poženěan.

*) Rojen 3. Rožnicveta 1540, umerl 1. Maliserpana 1590 v Gradcu. Kdor želí popolni življenjopis našiga Nadvojvoda brati, ga bo v mnogohvaljeni „Dogodivšini stajerske zemlje“ ranjkiga gosp. Krempelna, na 163.—167. strani našel. Vredništvo.

Kratkozhafniza.

Neki kmet je fvojiga preproftiga fina shenil, fin pa fe je bal, kér ni imel ferzá do shenitvé. Ozhe mu ferze dela, in mu rezhe: „Sin! le osheni fe, nizh hudiga fe ti ne bo sgodilo, glej! faj fim tudi jeft oshenjen“. „„Ozhe! per vaf je vfa druga, — mu odgovori preprofti fin. — Vi fte fe pri materi shenili, mene pa filite, de bi ptujo shenfko vsel.““ Rovtarfki.

Urno, kaj je noviga?

(Koliseum v Ljubljani) so konec pretečeniga mesca začéli zidati. Gosp. Withalm iz Gradca nam bo to veliko hišo — koliseum imenovano — napravil, ktera bo več namenov iméla. Pervi namen je, de bo kasarna v nji, kjer bodo tisti vojaki prebiváli, kterim morajo mestni hišni gospodarji staniše dajati; razun kasarne bo v sredi tega poslopja velik prostor za gledíše. Kar je pa nam pri ti napravi nar bolj všeč, je, de bo Ljubljansko mesto poslopje dobílo, kakoršniga smo v taki velikosti in lepòti do zdaj še pogrešovali. — Ta hiša bo v jami poleg „Najbelta“ stala, v kteri je dozdaj po nevtrudljivim prizadevanju mestniga poglavarja, gospoda J. Hradeckita veliko tavžent murbnih drevesic izrejenih bilo.

Vganjka.

Zakaj goveja živina stojé in ležé prežvekuje?

Poženěan.

Znajdba vganjke v popresnjim listu je:

Pajk.

Danafhnjimu liftu je ofmi in dvajfeti dél vinoréje in perloshen lift Nr. 6 perdjan.

Shitni kup.	V Ljubljani 2. Velkitravna.		V Krajnju 28. Malitravna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pfhenize domazhe ..	1	21	1	27
1 » » banafhke ..	1	21	1	24
1 » Turfhize	1	2	1	4
1 » Sorfhize	—	—	1	3
1 » Rèshi	—	59	1	4
1 » Jezhmena	—	51	—	51
1 » Profa	—	59	1	5
1 » Ajde	—	48	—	48
1 » Ovfa	—	36	—	34

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*